

kosmosu po obu stronach barykady zimnej wojny również brali udział niemieccy naukowcy i konstruktorzy, jak choćby Werner von Braun, twórca rakiet V-1 i V-2, to rola niemieckich twórców Generalnego Planu Wschodniego w części dotyczącej racjonalizacji niemieckiego rolnictwa już po wojnie, nie jest szczególnie bulwersująca.

Wystawa zaprezentowana została wcześniej w ponad 20 niemieckich miastach, głównie na uniwersytetach, a także na terenie byłych obozów koncentracyjnych Bergen-Belsen oraz Mittelbau-Dora. Z inicjatywy prezesa PAN prof. Michała Kleibera pokazana została również w Polsce: w Warszawie, Lublinie, Wrocławiu, a po miesięcznej ekspozycji w Pałacu Działyńskich na Starym Rynku w Poznaniu odwiedzi jeszcze Gdańsk i Gdynię. Patronat objęli: przewodniczący *Bundestagu* prof. Norbert Lammert oraz marszałek Sejmu RP Ewa Kopacz.

Hubert Owczarek

NAUKA I BIZNES – PARTNERSTWO DLA INNOWACJI

Ogromną szansę na nawiązanie nowych kontaktów między przedstawicielami środowisk gospodarczych i naukowych stworzyła odbywająca się 13 września 2012 r. konferencja pt. „Foresight – narzędzie przyszłości? Nauka i biznes – partnerstwo dla innowacji”. Była ona poświęcona przybliżeniu możliwości wykorzystywania procesu *foresightu* w zmieniającym się dynamicznie otoczeniu społecznym, gospodarczym i technologicznym. Stworzyła okazję do dyskusji w obszarze współpracy nauki i biznesu.

Organizatorami konferencji był Instytut Zachodni w Poznaniu oraz Wielkopolski Związek Pracodawców Prywatnych im. Cyryla Ratajskiego (WZPP). Włączenie się tych podmiotów w rozwój inicjatyw rozpowszechniających nową wiedzę o procesie *foresightu* wynikało z ich charakteru. Instytut Zachodni specjalizuje się w działalności naukowej i eksperckiej, tworzącej rozwiązania na potrzeby administracji publicznej. Współpracuje także na polu transferu humanistycznej myśli naukowej do gospodarki. Transfer ten dokonywać się będzie także m.in. w ramach Centrum Naukowo-Przemysłowego „Jana i Jędrzeja Śniadeckich” (utworzonego przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Instytut Zachodni, Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich oraz Wielkopolski Instytut Jakości, ukierunkowanego na wspieranie wszelkich działań służących transferowi myśli naukowej do gospodarki). Natomiast WZPP jest partnerem oferującym wsparcie dla wielu różnego rodzaju podmiotów – przygotowuje i udostępnia materiały dotyczące nawiązywania współpracy między biznesem a nauką, dzieli się także doświadczeniem członków Związku w zakresie rozwoju takiej współpracy, jak również dysponuje bazą firm chętnych do współpracy z naukowcami.

Specyfika obu instytucji sprawiła, że konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy obecność ponad 250 uczestników z różnych instytucji, organizacji i przedsiębiorstw z całej Polski. Konferencję rozpoczęło oficjalne powitanie uczestników przez władze obu instytucji (dra Michała Nowosielskiego – p.o. dyrektora Instytutu Zachodniego i Piotra Zarembę – członka zarządu WZPP), kierownika projektu (Bożenę Piaścik) oraz Hannę Mieszalę (kierownika Departamentu Gospodarki UMWW) w imieniu Marszałka Województwa Wielkopolskiego – jednego z patronów honorowych wydarzenia.

Wykład otwierający część merytoryczną konferencji zatytułowany *Znaczenie foresightu w polskich regionach w kontekście wprowadzania smart specialisation* wygłosił dr Krzysztof Borodako z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W ramach konferencji odbyły się sesje panelowe, podczas których uczestnicy spotkania mogli aktywnie włączyć się w dyskusje prowadzone w poszczególnych sekcjach:

- edukacja i promocja przedsiębiorczości (zagadnienie przyszłości edukacji oraz partycypacji społecznej w procesie *foresight* jako formie edukacji dla administracji);
- kultura (innowacje w kulturze oraz zagadnienie współpracy na linii nauka-kultura-biznes);
- społeczeństwo (polityka społeczna i postawa kooperacji, jak również tematyka klastrów);
- technologie (zagadnienie innowacji technologicznych w odniesieniu do prowadzenia działalności gospodarczej, działalności organizacji pozarządowych oraz parków naukowych);
- ekologia i rolnictwo (ekoinnowacje w kontekście regionalnych czynników naukowych i politycznych, lokalnego potencjału oraz gospodarki żywnościowej);
- stosunki międzynarodowe (wyzwania dla Polski w zakresie stosunków międzynarodowych – kontekst relacji nauka – praktyka; zagadnienie zaplecza eksperckiego w polityce międzynarodowej oraz wykorzystania *foresightu* do strategicznego kreowania tej polityki).

Przebieg paneli podsumowany został podczas spotkania plenarnego w formie tzw. stoliczek, gdzie każdy z uczestników, który nie uczestniczył w danym panelu, mógł przedyskutować nurtujące go problemy, wymienić opinie z panelistami lub uczestnikami tych paneli. Znaczenie innowacyjnej formuły „miksera” biznesowo-naukowego docenili obecni na sali przedstawiciele firm wykorzystujących nowe osiągnięcia naukowe. Z całą pewnością konferencja ta miała znaczący wpływ na aktywność polskich podmiotów świata nauki i biznesu w zakresie *foresightu*, a także dała impuls do przemyślenia wykorzystania *foresightu* w tworzeniu *smart specialisation*, czyli inteligentnej specjalizacji w polskich regionach.

Konferencja miała charakter podsumowania projektu „Foresight – narzędzie wspierające transfer wiedzy między nauką i przedsiębiorstwami”. Zakładał on szkolenia, warsztaty i staże dofinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, dzięki czemu udział w każdej z części projektu był całkowicie bezpłatny. Uczestnikami projektu byli pracownicy naukowcy instytucji naukowych województwa wielkopolskiego oraz pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni uczelni wielkopolskich. Cele projektu były dwojakie. Z jednej strony, w odniesieniu do naukowców, miał silniej związać badania naukowe z praktyką gospodarczą, przyczyniając się zarazem do komercjalizacji wyników tych badań. Z drugiej strony, poprzez promowanie postaw innowacyjnych wśród przedsiębiorców, winien wpłynąć na rozwój kultury myślenia o przyszłości i na zdolność przyjmowania szerszej perspektywy w planowaniu działalności. Realizacja tych zadań pomogła wykształcić zarówno w sferze nauki, jak i biznesu zdolność antycypowania kluczowych trendów, przygotować te środowiska na nadchodzące zmiany, a także zwiększyć ich zdolności adaptacyjne, co w dalszej perspektywie zaowocuje wzrostem konkurencyjności przedsiębiorstw.

Krzysztof Borodako
Bożena Piaścik